

Hum na Sutli, 11.07.2013.
URBROJ:89/2013

**HRVATSKA ENERGETSKA
REGULATORNA AGENCIJA**
Ulica grada Vukovara 14
10 000 Zagreb

n/p gosp. Jureković Tomislava,
predsjednika Upravnog vijeća

PREDMET: Očitovanje na prijedlog Metodologije utvrđivanja iznosa tarifnih stavki za distribuciju plina

1. **U čl. 2** Metodologije na kraju dodati: „ ... i svi ostali sudionici plinskog gospodarstva koji izravno ili neizravno na neki način učestvuju u distribuciji plina ili su vezani uz istu.“
2. **U čl. 3 toč. 2 stavak 6.** - izmijeniti tako da glasi:

TM – tarifni model ili tarifna skupina potrošača u koju se potrošač uvrštava za svako obračunsko mjerno mjesto na temelju ugovorene količine distribuiranog plina u slučaju da postoji godišnji ugovor o opskrbi plinom odnosno na temelju preuzete količine plina prethodne godine (alt. prosjek prethodne tri godine) koja prethodi godini za koju se potrošač razvrstava u Tarifni model – tarifnu skupinu. Ovo razvrstavanje služi za obračun TS1.

3. **Čl. 4 toč. 2** – nadopuniti sa tekstom:

Ako ODS obavlja distribuciju plina na više geografski i tehnički te tehnološki zaokruženih područja, tada uz posebno odobrenje HERA-e, može imati i zasebne TS za svako od tih područja. Odluku o gornjem ODS-i i HERA donose na temelju uvjeta obavljanja distribucije plina, dužine i stanja plinske mreže, strukture krajnjih potrošača i njihove potrošnje. Jedan ODS može vršiti distribuciju na više distribucijskih područja – sustava.

4. **Čl. 5** – trajanje regulacijskog razdoblja od pet godina je možda predugo uzimajući u obzir izuzetno brze i skokovite promjene uvjeta privređivanja.
5. **Čl. 6** – visinu WACC-a za svaku godinu neka utvrdi HERA za sve ODS-e u istoj visini.
6. **Čl. 9* toč. 2** – iz formule brisati umanjene za prihode P_{PRIK} , P_{NU} , P_{OST} , budući da se ispravno ovi prihodi ne priznaju za pokrivanje opravdanih troškova poslovanja. Ovi prihodi služe za pokrivanje troškova koji nisu uračunati u OPEX.
7. **Čl. 10.** – predložimo da se dozvoljeni gubitci plina priznaju na početku prvog regulatornog razdoblja u stvarnoj visini, a da se u slijedećim godinama priznaju svake godine za jedan postotni poen manji do konačnih 3%.
8. **Čl. 10 toč. 6 st. 2.** – zakupnina distribucijskog sustava je stvar ugovornih odnosa vlasnika i zakupca i treba se priznati u stvarnom ugovorenom iznosu.
9. **Čl. 10 toč. 6 st. 3.** – postoje objektivni i neizbježni troškovi koje treba u razumnom postotku priznati.
10. **Čl. 10 toč. 6 st. 4.** – izbaciti ili promijeniti u: vrijednosno usklađenje iznad visine koju priznaju nezavisni revizori i koju dozvoljavaju ostali zakoni i propisi RH (računovodstveni, financijski i dr.).

11. Čl. 10 toč. 6 st. 5 – brisati ili promijeniti u: osim ekonomski opravdanih rezerviranja koja priznaju nezavisni revizori i ostali zakoni i propisi RH (računovodstveni, financijski i dr.).
12. Čl. 10 toč. 6 st. 6. i 8 – priznati u visini do 1% odnosno zakonom dozvoljene visine. Troškovi su neizbježni i nemaju se iz ničega osim iz TS pokrivati.
13. Čl. 10 toč. 9 – promijeniti u „... u okruženju zemalja članica EU.“ Vrijedi za čitav tekst Metodologije.
14. Čl. 11 toč. 2 – izmijeniti tako da se amortizacija priznaje na istovjetan način kako se priznaje u zakonima i propisima RH: postoje minimalne i maksimalne stope različite za različite vrste dugotrajne imovine.
15. Čl. 11 toč 3. – promijeniti: Osnovica za obračun amortizacije je vrijednost novonabavljene dugotrajne imovine umanjene za amortizirani dio bez obzira na način i izvore financiranja njene nabave. Kod gotovo svih ODS-a je ogromna diskrepancija između knjigovodstvene vrijednosti dugotrajne imovine i njene stvarne vrijednosti (bilo novonabavljene bilo preostale). Ispravno bi bilo napraviti procjenu vrijednosti dugotrajne materijalne imovine od strane nezavisnih sudskih vještaka.
16. Čl. 11 toč. 4 – brisati: „... koji ne uključuje amortizaciju bespovratno dobivenih sredstava...“. Predložimo ako je potrebno, zasebno voditi vlastita regulirana sredstva i bespovratno dobivena sredstva budući da se na ova posljednja neće izračunavati prinos.
17. U čl. 16 – brisati: „... u godini koja slijedi zadnju...“ i napisati: „... u zadnjoj godini regulacijskog razdoblja...“. Ovo vrijedi i za ostale čl. koji se odnose na redovnu reviziju.
18. U čl. 18 toč. 2 – uskladiti sa prijedlogom pod red br. 14., 15. i 16. ovog očitovanja.
19. Čl. 25 – potpuno izmijeniti u skladu sa toč. 2 ovog očitovanja. Predložimo slijedeće razvrstavanje u TM – tarifnu skupinu:

TM – tarifna skupina	m ³ /god
I	0 – 200
II	201 – 500
III	501 – 1.500
IV	1.501 – 2.500
V	2.501 – 4.500
VI	4.501 – 10.000
VII	10.001 – 30.000
VIII	30.001 – 70.000
IX	70.001 – 100.000
X	100.001 – 200.000
XI	200.001 – 600.000
XII	600.001 – 1.000.000
XIII	1.000.001 – 5.000.000
XIV	5.000.001 – 15.000.000
XV	Više od 15.000.001

Moguć je i manji broj TM – tarifnih skupina, ali nikako manje od 10. Radi različitih vrijednosti HDS kako po mjesecima tako i po ODS-ovima oportuno je da mjerna jedinica bude m³ plina, a ne kWh.

Za izračun TS2 predložimo razvrstavanje prema ugrađenom plinomjeru i to na slijedeći način:

TS2 – fiksna mjesečna naknada određuje se kao umnožak osnovne fiksne mjesečne naknade OFMN (kn) i faktora (F) koji ovisi o vrsti plinomjera na obračunskom mjernom mjestu.

Visina osnovne fiksne mjesečne naknade (OFMN) iznosi 15,00 kn za svakog potrošača (obračunsko mjerno mjesto) mjesečno.

Faktori F za obračunsko mjerno mjesto iznose:

A) Sa plinomjerom na mijeh

a) G – 4	1,1
b) G – 6	1,4
c) G – 10	4,3
d) G – 16	4,5
e) G – 25	5,6
f) G – 40	10,5
g) G – 65	13,5
h) G – 100	21,5

B) Sa turbinskim plinomjerom sa korektorom tlaka i temperature

a) G – 65	18,5
b) G – 100	20,1
c) G – 160	22,7
d) G – 250	23,8
e) G – 400	45,3
f) G – 650	45,3
g) G – 1000	55,4

C) Sa rotacijskim plinomjerom sa korektorom tlaka i temperature

a) G- 16	11,7
b) G- 25	13,1
c) G- 40	15,6
d) G- 65	17,2
e) G- 100	21,7
f) G- 160	26,7

Visinu osnovne fiksne mjesečne naknade (OFMN) određuje za sve ODS u RH u istoj visini HERA.

Faktore (F) za obračunsko mjerno mjesto određuje ODS uz suglasnost HERA-e uzimajući kod utvrđivanja istog u obzir sve navedeno u toč. 2 ovog očitovanja.

Bilo kakvo smanjenje osnovne fiksne mjesečne naknade TS2 u odnosu na sadašnje (16,50 kn za domaćinstvo) smatramo potpuno ekonomski i gospodarski neopravdanim te neozbiljnim pogotovo uzimajući u obzir konstantni pad potrošnje plina i sve veći broj potrošača koji pogotovo u ruralnim sredinama ne troše plin uopće ili troše 50-ak m³ godišnje. Budući da ova TS pokriva i trošak očitavanja potrošnje (kod odgovornih ODS-ova 10 -12 puta godišnje za kućanstvo i 24 puta godišnje za poduzetništvo) to je još jedan razlog za nesmanjenje iste u odnosu na postojeće. Trošak očitavanja potrošnje kod ODS-a na ruralnom ili pretežno ruralnom području višestruko je veći od troškova očitavanja potrošnje kod ODS-a na urbanom ili pretežno urbanom području. Vrijedilo bi komparirati fiksne mjesečne naknade za električnu energiju, vodu, telefon, internet , smeće i sl.

Eventualno povećanje osnovne mjesečne naknade za pokrivanje troška pregleda unutarnje plinske instalacije u skladu sa Zakonom o zapaljivim tekućinama i plinovima treba biti stvar realne i objektivne analize na temelju stvarnih činjenica, a ne metodom slučajnih pogodaka temeljenoj na vrlo upitnim izračunima koji nemaju nikakve veze sa zdravim razumom , a pogotovo ne sa realnim životom.

Uz visinu TS2 dodati i fiksni mjesečni dodatak u visini 3,00 kn/potrošač (obračunsko mjerno mjesto) za pokrivanje inicijalnih troškova formiranja dispečerskog centra za prvu godinu prvog regulatornog razdoblja.

20. Čl. 27 toč. 2 – uskladiti sa prijedlogom razvrstavanja u TM – tarifne skupine iz toč. 19 ovog očitovanja.
21. Čl. 28 toč. 2 – usuglasiti sa prijedlogom iz toč. 19 ovog očitovanja.
22. Čl. 28 toč. 3 – ukoliko se bude uvela nekakva fiksna mjesečna naknada za pokrivanje troškova ispitivanja unutarnje plinske instalacije kod kućanstva, svakako prvo treba izmijeniti Zakon o zapaljivim tekućinama i plinovima. Tamo stoji da je potrošač, a ne ODS dužan dati ispitati unutarnju plinsku instalaciju.
Inače ideja sa 4,50 -5,00 kn mjesečno koliko pokazuju naše simulacije nije za odbaciti, dapače.
23. Čl. 35 – razraditi što se dešava na isteku koncesije. Predlažemo negdje ugraditi odredbu da se radi izbjegavanja skokovitih promjena TS iste ograniče na 15-20% u odnosu na redovne TS.

Rokovi za razmatranje, javnu raspravu, usvajanje, a pogotovo primjenu tako važnog, dugoročnog i krucijalnog dokumenta za ODS-ove daleko su prekratki. Iskreno se nadamo da će se barem jednom dogoditi da će se sa novim načinom izračuna TS, katastrofalna situacija ODS-ova bitno popraviti. U obzir treba uzeti i činjenicu da se Metodologija donosi za vrlo različite ODS-ove (ruralno – urbano područje, pokrivenost plinskom mrežom, nova ili izraubana plinska mreža, gustoća potrošnje mjerena kroz metre dužne plinske mreže po potrošaču, gustoća potrošnje plinske mreže mjerena kroz prosječnu godišnju (mjesečnu) potrošnju plina po potrošaču , geografski položaj i razvedenost mreže i sl.). Dosada se je bez smisla za uvažavanje različitosti uvijek radilo na uprosječivanju koje nitko razuman i odgovoran nadamo se nikad više neće činiti.

Nakon uvažavanja naših prijedloga i prijedloga ostalih ODS-ova, stručnih i strukovnih organizacija sigurno će se doći do za sve sudionike u plinskom gospodarstvu prihvatljivih i zadovoljavajućih rješenja. Neka rješenja iz prijedloga vode do brze eutanazije većine sadašnjih ODS-ova

S poštovanjem,

Direktor:

Ivan Očko, ing.

HUMPLIN d.o.o.
za distribuciju plina
Hum na Sutli, Lastine 1